

Opinie Grondrechten

Zes redenen waarom de Coronawet ontoelaatbaar is

Grondrechten staan op het spel door wetgeving om corona te bestrijden, waarschuwen techniekfilosoof Martijntje Smits en advocaat Marco van Duijn.

Martijntje Smits en Marco van Duijn 18 juni 2020, 07:11

Dat we vrij kunnen bewegen en spreken, danken we aan de grondrechten. Ze vormen het fundament van onze democratie. Tot half maart leek dat vanzelfsprekend. We konden demonstreren en vergaderen wanneer en hoe we wilden. We konden elkaars hand vasthouden, als we daarnaar verlangden. We konden vrienden en familie opzoeken, naar een voetbalwedstrijd gaan of een feest geven. Toen kwam corona.

We zijn een paar maanden verder. De grootste piek in ziekenhuisopnames is voorlopig en hopelijk definitief achter de rug. Het leven komt weer langzaam op gang. En juist nu wil de regering verder snoeien in onze vrijheden met een ingrijpende ‘Tijdelijke wet maatregelen Covid-19’, de zogenaamde Coronawet.

De wet verlengt de beperkingen voor minstens een jaar met mogelijkheden tot onbeperkte verlenging. De anderhalve meter wordt wettelijk verplicht. Zonder onderbouwing. Zonder democratisch debat. En zonder fatsoenlijke controle door diegenen over wie het gaat: de burgers.

Burgemeesters en regering krijgen een vergaande volmacht. Parlement en gemeenteraad staan praktisch buitenspel. De politie kan straks achter voordeuren ingrijpen en huisfeestjes opbreken. Demonstreren en vergaderen kunnen naar willekeur verboden worden. Vrijheid, democratie, privacy: al onze fundamentele belangen worden met de Coronawet ondergeschikt aan een breed, en vaag, begrip als ‘gezondheid’.

Hierom moet de wet van tafel

Wij zien zes redenen – stuk voor stuk doorslaggevend – om de wet van tafel te halen:

1. Grondrechten mogen niet zomaar opzij worden gezet. Ze beschermen ons juist in slechte tijden, wanneer ze gemakkelijk onder druk komen. Inperken mag slechts in uiterste gevallen, voor korte tijd, en alléén als er geen alternatieven zijn en het algemeen belang duidelijk is aangetoond. Daarvan is geen sprake; de regering heeft niet onderbouwd waarom het opgeven van grondrechten onvermijdelijk is.

2. Inperking van grondrechten mag uitsluitend met instemming van het parlement. Eerste en Tweede Kamer moeten uitgebreid kunnen meepraten over noodzaak, effectiviteit en de proportionaliteit van de wet. Dat kan niet als de regering het parlement geen tijd geeft. De wet moet al op 1 juli in werking treden.

3. De doelstelling van een wet moet helder, concreet en meetbaar zijn. Het doel van de Coronawet is onduidelijk. Wiens gezondheid dient de wet? Is het doel om voldoende capaciteit te houden in de gezondheidszorg? Zou de wet ook andere belangen moeten dienen, zoals belangen van kinderen en een toekomstperspectief voor jongeren? Zonder doel weet je niet of de maatregelen werken.

4. Ook tijdens de looptijd van een wet moet er parlementaire controle blijven, zeker als de grondwet in het geding is. De minister van VWS kan in deze Coronawet steeds nieuwe maatregelen afkondigen zonder dat het parlement eraan te pas komt. Dit is ontoelaatbaar in een democratie.

5. Je fundamentele vrijheid mag niet via het strafrecht en met hoge geldboetes worden ingeperkt. Maar in deze Coronawet ben je al crimineel als je iemand te dicht nadert. Fundamentele vrijheden als vrienden of familie ontmoeten kunnen strafbaar worden, met hoge straffen (van 435 tot 4350 euro), plus een strafblad.

6. Een goede wet pakt niet alleen de gevolgen van een probleem aan, maar ook oorzaken zoals, in dit geval, de groeiende circulatie van goederen en mensen, de handel in dieren. Hoe gaat de overheid een nieuwe systeemcrisis voorkomen? Grondrechten beperken zonder tegelijk oorzaken aan te pakken is ontoelaatbaar.

Er kan maar één conclusie zijn: De regering moet terug naar de tekentafel voor een plan dat én het virus helpt bestrijden, én de grondrechten eerbiedigt, én de oorzaken van deze crisis aanpakt.

Lees ook

Onze democratie verdient evenveel bescherming als onze gezondheid

Een democratische regering die zich door een ongekende crisis gedwongen ziet de democratie aan banden te leggen, doet zoiets uiteraard met [pijn in het hart](#) en tranen in de ogen. En zo niet, dan doet zij in elk geval alsof.

Advocaten roepen mensen op: kom in verzet tegen coronaboete

De noodverordening rammelt, stellen advocaten. Gedragsregels zijn onduidelijk en strijdig met grondrechten. En dat is kwalijk, want mensen worden fiks gestraft bij overtreding. [De strafpleiters roepen mensen op in verzet te komen.](#)

Nog even dit...

Omdat het alsmaar lastiger wordt om de waarheid te achterhalen, heeft Trouw de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in onderzoeksjournalistiek. En met succes: keer op keer onthulde Trouw misstanden, zoals de toeslagenaffaire bij de Belastingdienst, de Panama papers of geheime militaire leveringen door Nederland aan Syrische rebellen. Met een abonnement op Trouw steunt u deze broodnodige onderzoeksjournalistiek. Zo biedt u tegenwicht aan opgeklapte schandalen en leugens. En kunt u altijd goed onderbouwd uw standpunt bepalen.

U leest Trouw al voor maar 2,- per week.

[MEER INFORMATIE](#)
[Als abonnee inloggen](#)

MEER OVER POLITIEK CORONAWET COVID-19 MARCO VAN DUIJN MARTIJNTJE SMITS
TWEDE KAMER VWS MARTIJNTJE SMITS EN MARCO VAN DUIJN

opinie

Net binnen

[MEER >](#)

Liveblog Coronavirus

Apple wil van werknemers VS weten of ze gevaccineerd zijn

Transfermarkt

Dessers is de nieuwe sleutel in de aanval van Feyenoord

Verenigde Staten

President Biden spreekt schande van anti-abortuswet Texas

Liveblog Situatie Afghanistan

'Afghanistan neemt regeervorm Iraanse geestelijkheid over'

Wapenleveranties

Veel minder kledingbedrijven ondertekenen vernieuwd Bangladesh-akkoord

Textielindustrie

Veel minder kledingbedrijven ondertekenen vernieuwd Bangladesh-akkoord

Opinie Klimaatprobleem

CO2-belasting werkt onvoldoende: Leg Schiphol daarom een kerosinequotum op

Column

Stevo Akkerman

Als zoon van demente ouders wist ik dat ik 'The Father' moest zien

Best gelezen

[MEER >](#)

1 **Prins Bernhard maakte in 1948 een einde aan bouwverbod Circuit Zandvoort**

2 **Op het Binnenhof overheerst de frustratie. 'Er is vandaag iets heel on-Nederlands gebeurd'**

Commentaar Formatie

Minderheidskabinet is de minst slechte optie

[MEER OPINIE](#)

Wilt u iets delen met Trouw?

Tip hier onze journalisten

Algemeen

Over ons
Contact met Trouw
Privacystatement
Abonnementvoorwaarden
Gebruiksvoorwaarden
Cookiebeleid
Cookie-instellingen
Colofon

Service

Klantenservice
Mijn account
Vakantieservice
Adverteren
Losse verkoop

Meer Trouw

Abonneren
Nieuwsbrieven
Digitale krant
Webwinkel
RSS-feeds
Facebook
Twitter
Android apps
iOS apps

Navigeer

Columnisten
Recensies
Archief